

Přehled značek kvality

Lenka Kouřimská

Katedra mikrobiologie, výživy a dietetiky, ČZU v Praze

**Prodávané potraviny jsou často označovány
nejrůznějšími značkami kvality, které jsou
udělovány na**

- **světové,**
- **evropské,**
- **celostátní či**
- **regionální úrovni.**

Evropské a světové značky kvality

3 značky v EU:

Chráněné označení původu (CHOP)

= Protected Designation of Origin (PDO)

Chráněné zeměpisné označení (CHZO)

= Protected Geographical Indication (PGI)

Zaručená tradiční specialita (ZTS)

= Traditional Speciality Guaranteed (TSG)

Evropské značky kvality

System těchto chráněných označení vznikl v EU v roce 1992.

Jejich cíle jsou:

- **ochrana názvů kvalitních zemědělských a potravinářských výrobků,**
- **ochrana spotřebitele před nežádoucím klamáním,**
- **propagace výjimečné kvality zaevidovaných produktů z EU.**

Chráněné označení původu

- výrobky, jejichž produkce, zpracování a příprava probíhá vždy **pouze** ve vymezené zeměpisné oblasti.
- **úzká vazba na určité místo** původu, region nebo zemi.
- vlastnosti výrobku jsou převážně nebo výlučně dány konkrétním zeměpisným prostředím s jeho vlastními přírodními a lidskými činiteli

Chráněné označení původu

Všechny fáze výroby, tj. produkce, zpracování a příprava, musí probíhat ve vymezené zeměpisné oblasti.

Z českých výrobků mají toto označení například Žatecký chmel, Český kmín, Všetatská cibule nebo Pohořelický kapr.

Chráněné zeměpisné označení

- výrobky, jejichž **alespoň jedna z fází výroby** (produkce, zpracování nebo příprava) probíhá ve vymezené oblasti
- na rozdíl od Chráněného označení původu **nemusí** tedy v určitém místě, regionu nebo zemi **probíhat všechny etapy výrobního procesu**

Chráněné zeměpisné označení

**Z České republiky jsou takto zaregistrovány
například pivo Budvar, Karlovarské oplatky,
Hořické trubičky, Český modrý mák, Jihočeská
Niva nebo Olomoucké tvarůžky.**

Zaručená tradiční specialita

- výrobky, které mají **zvláštní soubor vlastností a tradiční používání** nejméně po dobu 30 let (dříve bylo 25 let)
- označení tedy zaručuje především **přesnost receptury**, nikoliv značku výrobce

Zaručená tradiční specialita

V České republice se toto označení například vztahuje na některé masné výrobky, jako jsou
Liptovský salám, Lovecký salám, Spišské párky
a Špekáčky.

DOOR: Database of Origin and Registration

The Database of Origin & Registration (DOOR) project supports the agricultural product quality policy by providing a modern IT system for the dissemination of public data with regard to registered PDOs (**Protected Designations of Origin**), PGIs (**Protected Geographical Indications**) and TSG (**Traditional Specialties Guaranteed**) through Europe.

DOOR - EU Database of Origin and Registration

— filed under: [Food & Drink](#), [Consumer](#), [Agriculture](#)

You can search by country, product type, registered name and name applied for, and by: protected designations of origin (PDOs); protected geographical indications (PGIs); traditional specialities guaranteed (TSGs)

The link address is: <http://ec.europa.eu/agriculture/quality/door/list.html>

 An official website of the European Union [How do you know?](#) ▼

 čeština

[Hledat](#)

[Domů](#) > [Potravinařství, zemědělství, rybolov](#) > [Bezpečnost a kvalita potravin](#) > [Certifikace kvality](#) > [Značky jakosti](#) > [Rejstřík zeměpisných označení](#)

eAmbrosia

rejstřík zeměpisných označení EU

eAmbrosia je právní rejstřík názvů zemědělských produktů a potravin, vín, aromatizovaných vinných výrobků a lihovin, které jsou zapsány a chráněny v celé EU.

Poskytuje přímý přístup k informacím o všech zapsaných zeměpisných označeních, včetně právních nástrojů ochrany a specifikací produktů. Zobrazuje také klíčová data a odkazy na žádosti a zveřejnění před zápisem zeměpisných označení.

Zeměpisná označení – vyhledávání

Typ výrobku

Druh výrobku

Jméno/název

Potravina

Typ žádosti

Oblast

Stát

Česko(cz)

Typ

Status

Číslo souboru

Zaregistrováno

Hledat

Reset

30 záznamů

Typ výrobku	Stát	Typ	Typ žádosti	Číslo souboru	Jméno/název	Druh výrobku	Status	Datum	
Potravina	Česko	CHZO	Zápis do rejstříku	PGI-CZ-02236	Český modrý mák	Třída 1.8 Ostatní produkty přílohy I Smlouvy (koření atd.)	Zaregistr...	09/02/2021	
Potravina	Česko	CHZO	Zápis do rejstříku	PGI-CZ-0805	Valašský frgál	Třída 2.3 Chléb, pečivo, cukrářské výrobky, cukrovinky, sušenky a ostatní pekařské zboží	Zaregistr...	06/12/2013	
Potravina	Česko	CHZO	Zápis do rejstříku	PGI-CZ-0436	Chelčicko - Lhenické ovoce	Třída 1.6 Ovoce, zelenina a obiloviny v nezměněném stavu nebo zpracované	Zaregistr...	24/05/2012	

Biopotraviny

Musí být vyrobeny v systémech ekologického zemědělství.

Zákon č. 242/2000 Sb. o ekologickém zemědělství a Nařízení EP a Rady (EU) 2018/848 o ekologické produkci a označování ekologických produktů Nařízení Rady č. (ES)

Ekologické zemědělství:

- **respektuje citlivé vztahy mezi člověkem a přírodou,**
- **programově se zříká ekologicky a zdravotně rizikových prostředků intenzivního, chemizovaného zemědělství.**

Biopotraviny

Certifikovaní výrobci biopotravin mohou své výrobky označit tzv. „**biozebrou**“ a také logem EU tzv. „**listem**“.

V České republice mají tato označení nejčastěji mléko a mléčné výrobky, pečivo, čaje, koření, mouka, těstoviny, dětská výživa, vejce, kuřecí, vepřové a hovězí maso, sušené ovoce a víno.

Biopotraviny

Certifikační organizace pověřené MZe:

- KEZ o.p.s.
- ABCERT AG, organizační složka
- Biokont CZ, s.r.o.
- BUREAU VERITAS CZECH REPUBLIC, spol. s r.o.

Číselný kód kontrolní organizace (dle Nařízení

Komise (EU) č. 271/2010):

CZ-BIO-xxx

Certifikační organizace

KEZ o.p.s.

IČO	25916076
Adresa	Poděbradova 909, 53701 Chrudim
Adresa WWW	www.kez.cz
E-mailová adresa	kez@kez.cz
Telefon	469 622 249
Číslo faxu	469 625 027

ABCERT AG, organizační složka

IČO	27662179
Adresa	Komenského 1321/1, 58601 Jihlava
Adresa WWW	www.abcert.cz
E-mailová adresa	info@abcert.cz
Telefon	545 215 899
Číslo faxu	545 217 876

Biokont CZ, s.r.o.

IČO	26978474
Adresa	Měříčkova 159/34, 62100 Brno
Adresa WWW	www.biokont.cz
E-mailová adresa	slavik@biokont.cz
Telefon	541 212 308
Mobilní telefon	+420606605728

BUREAU VERITAS CERTIFICATION CZ, s.r.o.

IČO	26165007
Adresa	Olbrachtova 1589/1, 14000 Praha 4
Adresa WWW	www.bureauveritas.cz
E-mailová adresa	iva.vrkocova@cz.bureauveritas.com
Telefon	210 088 247

Světové značky kvality

Fairtrade

Hlavně výrobky z rozvojových zemí (banány, kakao, káva, bavlna, cukr, čaj), u kterých se například při pěstování a následném zpracování nevyužívá levná dětská pracovní síla.

Fair trade je
spravedlivý obchod

Lidem ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky dává možnost **užít se vlastní prací** za důstojných podmínek. Za svou kávu, kakao nebo banány dostávají spravedlivě zaplacené, pěstují s ohledem na životní prostředí a jejich **děti můžou chodit do školy.**

Fairtrade - principy

- spravedlivá cena
- rozvoj komunit
- ochrana přírody
- dlouhodobé obchodní vztahy
- důstojné pracovní podmínky
- rovnoprávnost
- demokracie
- zákaz dětské práce

<https://www.fairtrade.cz/>

Fairtrade

https://fairtrade.cz

Co je Fairtrade

Spravedlivější odměna

Pěstitelé dostávají za svou práci férové výkupní ceny.

Zákaz dětské a otrocké práce

Ve fairtradových družstvech nesmějí pracovat děti, zakázaná je i jakákoliv nucená práce.

Šetrný přístup k životnímu prostředí

Fairtradoví pěstitelé šetří s vodou a omezují využívání pesticidů a další chemie.

Dodržování lidských a pracovních práv

Fairtrade dbá na lepší životní i pracovní podmínky pěstitelů a dodržování úmluv Mezinárodní organizace práce.

Značky kvality udělované v ČR

Klasa

- nejznámější celostátní značka kvality
- udělována od roku 2003 **ministrem zemědělství**
- výrobky musí vykazovat **výjimečné kvalitativní charakteristiky ve srovnání s běžnými výrobky dostupnými na trhu**
- značka KLASA je propůjčena výrobku na **tři roky** s možností prodloužení, ale i odebrání

Klasa

Nadstandardní charakteristiky:

- 1. mimořádné kvalitativní nadstandardní vlastnosti** (např. technologie výroby, tradičnost, významný obsah některých složek, které obohacují výrobek)
- 2. složení výrobku** (např. použité suroviny, přídatné látky)
- 3. výjimečné senzorické vlastnosti** (např. vzhled, chuť a vůně)

Některé kuriózní nadstandardní charakteristiky:

- **brambory:** „základní kámen našeho pěstování je tradiční způsob odkamenění“
- **zelenina:** „vyzrálá chuť na vyzrálém hnoji“

Skupina potravin	Specifické požadavky
Mléko a mléčné výrobky	Složení, obsah tuku, obsah mléka, čerstvost bez přídavných látek, jejichž použití není technologicky nezbytné.
Masné výrobky	Vysoký podíl masa, jen technologicky nezbytné množství přidané vody a přídavných látek; bez enzymů, aromat, SOM a náhražek (např. sója).
Ovoce a zelenina	Čerstvost, zralost, I. třída jakosti.
Nealkoholické nápoje	Vysoký podíl ovocných složek, bez přídavných látek, enzymů a aromat, jejichž použití není technologicky nezbytné.
Pekařské výrobky	Čerstvost (ne ze zmrazených polotovarů), bez přídavných látek, enzymů a aromat, jejichž použití není technologicky nezbytné.
Lahůdky	Čerstvost suroviny, bez přídavných látek, enzymů a aromat, jejichž použití není technologicky nezbytné.

Regionální potravina

- uděluje Ministerstvo zemědělství ČR
- výrobek musí být **vyroben na území kraje, ve kterém mu bylo ocenění uděleno, a ze surovin z dané oblasti**
- musí prokazovat **jedinečnost v porovnání s běžnou produkcí, tradiční recepturu, originální výrobní postup nebo využití specifické regionální suroviny**

JIHOČESKÝ KRAJ

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

KARLOVARSKÝ KRAJ

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

LIBERECKÝ KRAJ

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

OLOMOUCKÝ KRAJ

PARDUBICKÝ KRAJ

PLZEŇSKÝ KRAJ

STŘEDOČESKÝ KRAJ

REGIONÁLNÍ POTRAVINY STŘEDOČESKÝ KRAJ

KATEGORIE

ROK

FILTROVAT

Zobrazit po: 6

1 2 3 4 5 ... 9 ... 12 ... 16 >

PRAŽSKÁ ŠUNKA NA KOSTI

Vítězná kategorie

**Masné výrobky tepelně
opracované**

Výrobce

**Řeznictví a uzenářství U
DOLEJŠÍCH s.r.o.**

Rok vyhlášení

2021

Česká potravina

Logem s českou vlajkou a nápisem

„Česká potravina“ nebo jen slovy „Česká potravina“ si mohou potravináři dobrovolně označit své výrobky, pokud splní dvě základní podmínky:

- **místo výroby v České republice**
- **stanovený podíl českých surovin (100 %, 75 %)**

Je to značka odkazující na místo původu potraviny.

Česká chuťovka a Dětská chuťovka

- výrobky **tuzemských** výrobních potravinářských podniků, které jsou dodávány do oběhu na současný **trh České republiky**
- výrobek musí splňovat vysoké senzorní parametry, zejména **výrazné chuťové vlastnosti**

Vím, co jím

logo Vím, co jím je uváděno na balení těch potravin, jež ve složení splňují definovaná nutriční kritéria. Schválené výrobky musí splňovat kritéria v následujících kategoriích:

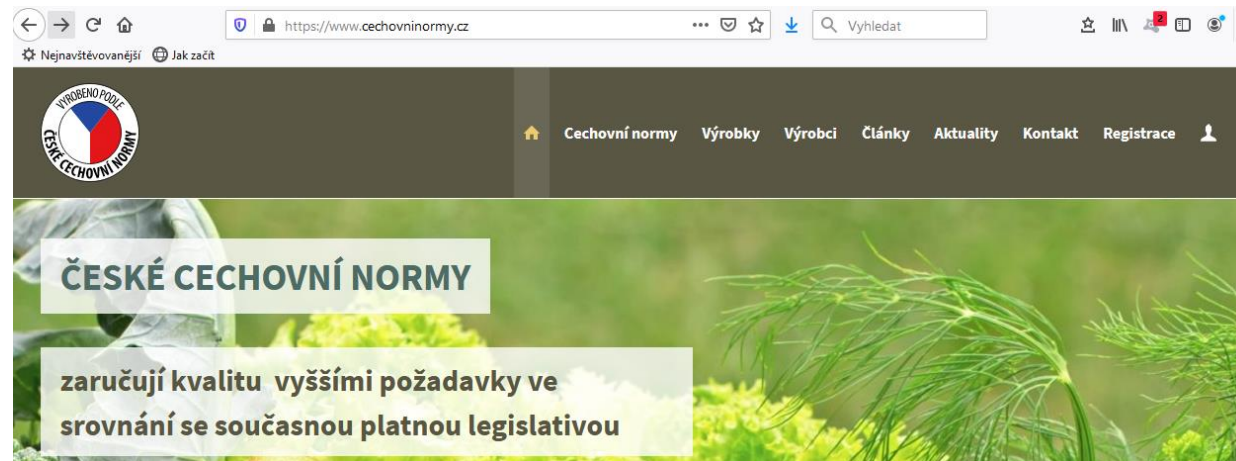
- trans mastné kyseliny
- nasycené mastné kyseliny
- sodík (sůl)
- cukr
- U některých kategorií se hodnotí též obsah vlákniny a celková energie

České cechovní normy

- normy stanovující kvalitativní parametry dané potraviny
- stvrzují, že firma vyrábí dle určeného technologického postupu
- jednoznačně určují, co se do daného výrobku má a může použít

Ruské vejce

Název	Hodnota
Číslo cechovní normy	2015-10-16-0043
Zařazení dle legislativy	Lahůdkářské výrobky - Kusové zboží - ruská vejce a jiné kombinované výrobky
Zadavatel normy	
	Sekce lahůdek Potravinářské komory České republiky
Společnost	Počernická 96/272 108 03 Praha 10 Česká republika
Požadavky na složení	
Povinné složky	<ul style="list-style-type: none">▪ majonézový (<u>bramborový</u>, <u>vlašský</u>, <u>pochoutkový</u> nebo <u>pařížský</u>) salát podle ČCN▪ vejce vařené nejméně 14 %▪ šunka výběrové třídy jakosti▪ okurka sterilovaná▪ paprika sterilovaná
Přípustné složky	<ul style="list-style-type: none">▪ majonéza podle ČCN <u>Salátová majonéza pro lahůdkářské výrobky</u>▪ cukr▪ sůl▪ ocet kvasný lihový▪ koření▪ petržel kadeřavá čerstvá nebo jiná zeleninová ozdoba
Nepřípustné složky	masné výrobky obsahující strojně oddělené maso
Technologický postup	Není požadován.
Senzorické požadavky	

Naše nákupní rozhodování?

Většina (78 procent) značky kvality při nákupu reflektuje, přičemž desetina se na takto označené potravinářské výrobky přímo soustřeďuje a preferuje je.

Cca polovina populace má alespoň částečný přehled, co která značka znamená, druhá polovina moc neví.

Přesné informace o pozadí značek kvality zná jen minimum spotřebitelů (3 %).

Více na <https://www.e15.cz/byznys/ostatni/stem-mark-znacky-kvality-potravin-vnimame-ale-moc-se-nezajimame-co-je-za-nimi-1178167>

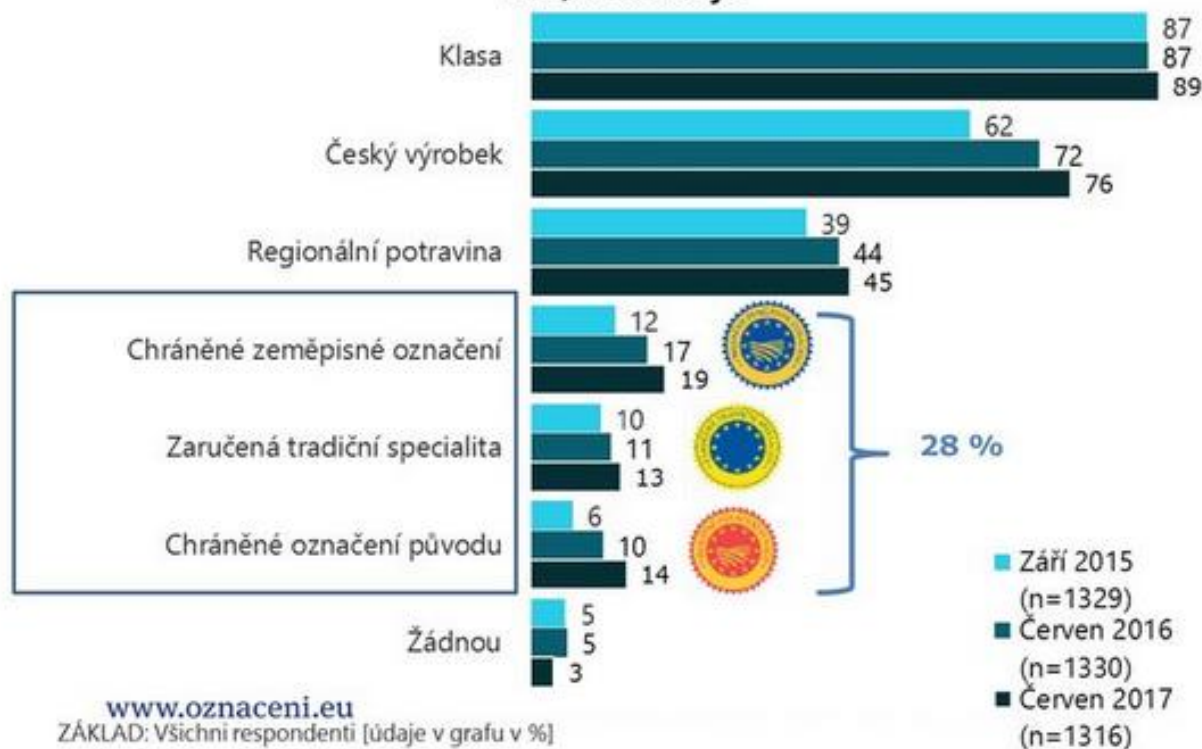
Jak na výběr potravin podle značek, tak na zjišťování informací o značkách kvality se častěji soustředují lidé nakupující každodenně, s vysokoškolským vzděláním a ve středních věkových kategoriích 30–44 let.

Vyhledáváte při nákupu potravin výrobky s označením kvality?

Podpořená znalost značek kvality potravin

Nyní Vám předložím několik značek, kterými mohou být označeny potravinářské výrobky v českých obchodech. Které z nich znáte, o kterých víte, že existují?

Podpořená znalost všech značek kvality včetně těch evropských roste.

Od počátku měření:

- CHZO: 7 % ↑
- ZTS: 3 % ↑
- CHOP: 8 % ↑

EVROPSKÁ UNIE PODPORUJE KAMPANĚ ZAMĚŘENÉ NA PROPAGACI TRADIČNÍ

Děkuji Vám za pozornost

kourimska@af.czu.cz